

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Viorica Bereghici,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Viorica Bereghici împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului de Poliție Ciocana mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-351/23

NR. PIGD 2-19105586-01-2ra-02032023)

Recurs declarant până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art. 432 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. – A. Mardari
Curtea de Apel Chișinău, jud. – N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca

05 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursului declarat de Viorica Bereghici

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 mai 2019, Viorica Bereghici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 3-4, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, Viorica Bereghici a indicat că la 21 octombrie 2018, din vina nemijlocită a colaboratorilor și conducerii Inspectoratului de Poliție Ciocana, în familia ei s-a produs o nenorocire, care cu aproximație de 99 % nu s-a soldat cu moartea feciorului ei, Laurențiu.

3. A relatat că la 21 octombrie 2018, aproximativ la 16:00, Ion Mogîldea, aflându-se pe XXXXX, în holul comun, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a manifestat un comportament agresiv și neadecvat, s-a adresat cu cuvinte necenzurate în adresa ei, a soțului și feciorului. Din aceste considerente, la ora 16:00, a sesizat poliția la numărul de telefon 112, care la fața locului a venit peste 15 minute, Ion Mogîldea fiind escortat la Inspectoratul de Poliție Ciocana.

4. A indicat că nu a durat nici jumătate de oră și Ion Mogîldea a fost eliberat de către organele de poliție, ultimul revenind la adresa din XXXXX.

5. După ce a fost eliberat nelegitim, Ion Mogîldea împreună cu fratele său și alți amici, au prelungit să servească băuturi alcoolice și întâlnindu-l pe fiul ei afară, în prezența locatarilor a început să-l îmbrâncească, numindu-l cu cuvinte necenzurate.

6. Văzând comportamentul agresiv al lui Ion Mogîldea, vecinul Dumitru Pricop l-a imobilizat, care s-a îndreptat spre bloc, iar peste câteva minute, Ion Mogîldea s-a întors, având în mână un cuțit cu care s-a îndreptat spre fiul său, ca să-l lovească, însă a intervenit vecinul, Ion Mogîldea provocându-i acestuia din urmă o plagă tăiată a mâinii stângi, cu leziunea tendonului

extensor la deget, condiționând dereglarea sănătății de lungă durată, care conform acestui criteriu se califică ca vătămare medie a sănătății.

7. A indicat că, Ion Mogîldea nu s-a liniștit și a devenit mai agresiv, aplicându-i fiului cu același cuțit mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, astfel, provocându-i plagă înțepat-tăiată penetrantă a hemitoracelui drept cu pneumotorace, adică leziuni corporale care prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă, însă din cauze independente de voința făptuitorului, acțiunile infracționale, adică omorul, nu și-au produs efectul, din motivul opunerii de rezistență de către partea vătămată.

8. A considerat că, din vina colaboratorilor secției de gardă din Inspectoratul de Poliție Ciocana, care au manifestat neglijență în serviciu, în familia reclamantei la data de 21 octombrie 2018 s-a produs această tragedie, fiul reclamantei, Laurențiu, fiind la un pas de moarte.

9. Prin urmare, în rezultatul neglijenței colaboratorilor de poliție care i-au permis lui Ion Mogîldea să comită această infracțiune deosebit de gravă, membrilor familiei, în afară de prejudiciul material pentru intervenția chirurgicală și procurarea medicamentelor necesare, atât fiului cât și membrilor familiei sale, li s-au cauzat atât dureri fizice, cât și psihice.

10. A subliniat că, pe viitor, mai are de suportat cheltuieli enorme pentru recuperarea sănătății fiului.

11. A remarcat că, la 05 februarie 2019, sub nr. B-290/19 în adresa conducerii Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, a depus o petiție, prin care a solicitat dispunerea unei anchete de serviciu, iar persoanele vinovate care nelegitim l-au eliberat pe Ion Mogîldea, să fie eliberate din funcții, inclusiv să fie sancționat și șeful IP Ciocana, care a mințit că va dispune o anchetă de serviciu și persoanele vinovate vor fi pedepsite, lucru ce nu s-a întâmplat.

12. Totodată reclamanta a indicat că în aceeași zi, la 05 februarie 2019, sub nr. B-291/19, la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a fost înregistrată reclamația prejudiciară prin care ultima a solicitat pe cale amiabilă un prejudiciu moral în mărime de 100 000 de lei, însă până în prezent nu a primit nici un răspuns la aceasta.

13. În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în temeiul art.118, 130, 166, 167 din Codul de procedură civilă, art.16, 1422, 1423 din Codul civil, art.14-20 din Legea nr.793 din 10 februarie 2007 a Contenciosului administrativ.

14. Reclamanta Viorica Bereghici a solicitat încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei.

15. Prin încheierea protocolară din 20 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în conformitate cu art. 62 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, au fost înștiințați despre posibilitatea de a interveni în proces în calitate de co-pârâți (f. d. 164, vol. I).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

16. Prin hotărârea din 02 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă Viorica Bereghici, ca neîntemeiată. (f. d. 171, 178-183).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

17. La 29 decembrie 2021, Viorica Bereghici, reprezentată de avocatul Valentin Golubciuc a declarat apel nemotivat (f. d. 176, vol. I) împotriva hotărârii din 02 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 18 aprilie 2022, a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral, cu încasarea de la intimați a sumei de 100 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată de apelantă (f. d. 194-196-verso, vol. I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Viorica Bereghici, reprezentată de avocatul Valentin Golubciuc și menținută hotărârea din 02 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 3, 4-11, vol. II).

19. Fiind investită cu judecarea cauzei, instanța de apel a constatat că, prima instanța corect a determinat raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

20. Totodată, instanțele de judecată au notat că, reclamanta a pretins repararea prejudiciului moral, invocând în acest sens că, din cauza inacțiunilor colaboratorilor de poliție, la data de 21 octombrie 2018, Ion Mogîldea l-a agresat cu un cuțit pe fiul acesteia, Laurențiu Bereghici, provocându-i ultimului o plagă înțepat-tăiată penetrantă a hemitoracelui drept cu pneumotorace, adică leziuni corporale care prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă, fapt confirmat prin Raportul de expertiză întocmit de Centrul de Medicină Legală nr.201801112740 din 09 noiembrie 2018 (f. d. 12-14, vol. I).

21. La fel din actele cauzei, instanța de apel a reținut că, la data de 30 octombrie 2018, Ion Mogîldea a fost sancționat contravențional pentru săvârșirea la 21 octombrie 2018 a faptei contravenționate prevăzute de art.354 din Cod contravențional (Huliganism nu prea grav), fapt ce se denotă din conținutul dosarului contravențional (f. d. 129-139, vol. I).

22. Instanța de apel a relevat că, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și sancționarea contravențională, a survenit ca urmare a măsurilor întreprinse de organele de poliție la sesizarea reclamantei Viorica Bereghici la serviciul „112” la 21 octombrie 2018 ora 16.19 (f. d.133, vol. I).

23. După cum rezultă din procesul-verbal de constatare (f. d. 134, vol. I), la 21 octombrie 2018, Ion Mogîldea a fost audiat între orele 16.45-16.58 de către ofițerul de sector Javelea Chiril.

24. Instanța de apel a constatat că, prin sentința din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Ion Mogîldea a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.152 alin. (1) din Cod penal și art. 27, art.145 alin.(1) din Cod penal, iar în conformitate cu art. 84 alin.(1) din Cod penal, prin cumulul parțial de pedepse pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoarea pe un termen de 12 ani, cu

executarea pedepsei în penitenciar de tip închis; acțiunea civilă înaintată de avocatul Valentin Golubciuc în interesele părții vătămate Laurențiu Bereghici cu privire la repararea prejudiciului moral, material și compensarea cheltuielilor de judecată s-a admis integral, fiind încasată din contul lui Ion Mogîldea în beneficiul lui Laurențiu Bereghici suma de 4 115,28 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f. d.16-23, vol. I).

25. Prin urmare, instanța de apel a constatat că, la data de 21 octombrie 2018, au avut loc două situații distincte cu participarea lui Ion Mogîldea.

26. Prima situație a constat în altercațiile verbale între Ion Mogîldea și membrii familiei reclamantei Viorica Bereghici, fapt pentru care a fost solicitată intervenția organelor de poliție prin apelul efectuat la serviciul „112”, Ion Mogîldea fiind audiat, iar ca urmare, acesta a fost sancționat contravențional, iar a doua situație de fapt, a constat în agresiunea fizică aplicată de Ion Mogîldea față de Dumitru Pricop și Laurențiu Bereghici, acțiuni în urma cărora, Ion Mogîldea a fost sancționat prin sentința din 21 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

27. În atare ordine de idei, instanța de apel a considerat necesar de a reitera poziția primei instanțe, potrivit căreia, la caz nu se întrunesc condițiile expres prevăzute de lege, pentru atragerea la răspundere delictuală a autorităților.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

28. La 15 februarie 2023, Viorica Bereghici a declarat recurs împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată (f. d.16-19, vol. II).

SOLICITAREA RECURENTEI

29. În motivarea recursului, recurenta Viorica Bereghici a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel. Suplimentar a indicat atât hotărârea instanței de fond cât și decizia instanței de apel sunt nelegitime și urmează a fi casate.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

30. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

31. Completul de judecată conchide că recurenta s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost notificat reprezentantul recurenteii, avocatul Valentin Golubciuc, prin intermediul oficiului poștal, la 11 ianuarie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoare de expediere (f. d. 12, vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la 15 februarie 2023 (f. d. 16-19, vol. II).

32. La 03 martie 2023, în adresa părților au fost expediate copia recursului declarat de Viorica Bereghici, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 28, vol. II).

33. La 29 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus referință la recursul declarat de Viorica Bereghici, solicitând de a respinge recursul declarat de Viorica Bereghici, ca fiind neîntemeiat (f. d. 39-41-verso, vol. II).

34. La 06 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Inspectoratului General al Poliției a depus referință la recursul declarat de Viorica Bereghici, solicitând de a declara recursul inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, ca fiind legale și întemeiate (f. d. 44-47-verso, vol. II)

35. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Inspectoratului de Poliție Ciocana mun. Chișinău nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

36. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consider inadmisibilă în cazul în care:a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

37. Art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

38. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare din 01 septembrie 2023):

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

40. Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

41. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Viorica Bereghici, împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs), enunțate la pct. 32 din prezenta încheiere.

43. Verificând motivele de casare, invocate în recursul declarat de Viorica Bereghici, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

45. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Viorica Bereghici, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432

alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

48. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

49. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursul declarat de Viorica Bereghici, ca fiind inadmisibil.

50. Ținând cont de cele expuse *supra*, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul declarat de Viorica Bereghici, împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni